

VRIENDENLOTERIJ EN HET CONCERTGEBOUW

Het concert dat u vandaag bezoekt is onderdeel van de VriendenLoterij ZomerConcerten; een divers programma, van klassiek tot pop en jazz, in een zomerse en informele sfeer. Deelnemers van de VriendenLoterij krijgen met hun VIP-KAART 50% korting op concertkaarten voor de VriendenLoterij ZomerConcerten en kunnen met voorrang bestellen. Het Concertgebouw en de VriendenLoterij wensen u een geweldig ZomerConcert!

© Eduardus Lee

Ook zo genoten van het concert?

NPO Klassiek brengt het hele jaar door de mooiste concerten, van internationale podia én uit Het Concertgebouw, gewoon bij jou thuis.

npoklassiek.nl

VRIENDENLOTERIJ
ZOMER
CONCERTEN

Donderdag 13 juli 2023

Kleine Zaal 20.00 uur

Hannes Minnaar, piano

Franz Schubert 1797-1828

Fantasie in C, D 760 'Wanderer' (1822)

Allegro con fuoco ma non troppo

Adagio

Presto

Allegro

Robert Schumann 1810-1856

Nachtstücke, op. 23 (1839)

Mehr langsam, oft zurückhaltend

Markiert und lebhaft

Mit grosser Lebhaftigkeit

Ad Libitum - Einfach

PAUZE

Frédéric Chopin 1810-1849

24 Préludes, op. 28 (1838-39)

ntr:

Dit concert wordt rechtstreeks uitgezonden in het *Zomeravondconcert* op NPO Klassiek.

ZOMERCONCERTEN.NL

HET
CONCERT
GEBOUW

TOELICHTING

Franz Schubert componeerde zijn *Fantasie in C*, D 760 in november 1822 voor Karl Emanuel von Liebenberg de Zsittin, een welgestelde leerling van componist/pianist Johann Nepomuk Hummel. Het verhaal gaat dat Schubert de veeleisende compositie zelf niet eens kon uitvoeren en na tevergeefse pogingen gefrustreerd uitriep: 'De duivel mag het spelen, want ik kan het niet!' En jawel, de toenmalige pianoduivel – Franz Liszt – speelde het en vond het een geweldige compositie. Alhoewel de *Fantasie in C* uit vier verschillende gedeelten bestaat, is het beter om niet van 'delen' te spreken: het was Schuberts bedoeling dat het werk een ononderbroken geheel vormde. De componist citeerde zijn lied *Der Wanderer*, D 489 in het Adagio en gebruikte het thema in aangepaste vorm ook in de andere drie gedeelten – vandaar de bijnaam *Wanderer-Fantasie*. Het lied beschrijft een 'dwalende mens', die het geluk zoekt, maar nergens kan vinden.

Naar voorgevoel

Eind maart 1839 werd Robert Schumann geplaagd door visioenen van lijkstoeten en aangeslagen mensen. Toen hij kort erop een brief van zijn schoonzus kreeg, begreep hij waar zijn nare voorgevoel vandaan kwam: zijn broer Eduard was stervende. Vervolgens gebeurde er nog iets merkwaardigs, schreef de componist in een brief aan zijn geliefde, pianist Clara Wieck: 'Afgelopen zaterdag, om half drie 's ochtends, toen ik onderweg naar huis was, hoorde ik een koraal gespeeld door trombones.' Achteraf bleek dat precies op dat moment zijn broer was overleden. Deze gebeurtenissen vormden de inspiratie voor wat Schumann oorspronkelijk *Leichenfantasie*

had willen noemen, een set van vier stukken, elk met een beschrijvende titel: 'Trauerzug', 'Kuriose Gesellschaft', 'Nächtliches Gelage' en 'Rundgesang mit Solostimmen'. Op aanraden van Clara koos hij uiteindelijk voor de minder specifieke naam *Nachtstücke* en liet hij de titels van de delen achterwege.

Karakterstukjes

Van oorsprong was de prelude een korte, meestal geïmproviseerde introductie om het publiek op het volgende concertonderdeel voor te bereiden. Het is bekend dat Frédéric Chopin enkele van zijn 24 *Préludes*, op. 28 tijdens zijn concerten inderdaad zo gebruikte, maar het lijkt geen twijfel dat de preludes bedoeld waren om als onafhankelijke compositie uit te voeren, bij voorkeur als geheel. Van grote invloed op Chopin waren de *Preludes en Fuga's* van Johann Sebastian Bach. Chopin liet de fuga achterwege, maar gebruikte ook alle 24 majeur- en mineurtoonsoorten. De tempoaanduidingen verraadden al dat de korte, kernachtige preludes zeer verschillend van stijl en sfeer zijn: ware karakterstukjes dus. De melancholieke *Zesde prelude* werd tijdens Chopins uitvaart gespeeld en kreeg prompt de bijnaam 'Klokluiden', en de *Vijftiende prelude* staat bekend als de 'Regendruppelprelude', maar elke luisteraar zal zijn eigen emoties en associaties bij de werken hebben. Franz Liszt erkende de 24 *Préludes* als 'werken van een genie' en de Parijse uitgever Camille Pleyel beloonde Chopin met 2000 francs.

Anneloes Brand

BIOGRAFIE

Hannes Minnaar studeerde bij Jan Wijn aan het Conservatorium van Amsterdam en volgde daarnaast lessen bij onder anderen Alfred Brendel en Menahem Pressler. De pianist won in 2010 als eerste Nederlander een prijs bij de prestigieuze Koningin Elisabethwedstrijd en ontving in 2011 een Fellowship van de Borletti-Buitoni Trust. In 2016 kreeg hij de Nederlandse Muziekprijs uitgereikt. Ook voor zijn cd's werd hij meermalen gelauwerd. Zo kreeg hij een Edison Klassiek voor zijn debuut-cd met werken van Rachmaninoff en Ravel en voor zijn recente opname van Bachs *Goldberg-varianties*. 'Zijn spel is zonder opsmuk en toch voortdurend boeiend', aldus de jury in 2022. Minnaar treedt als solist en met orkest op in heel Europa en daarbuiten. Herbert Blomstedt, Antony Hermus, Xian Zhang en Jirí Belohlávek zijn enkele van de dirigenten met wie hij samenwerkte. Tevens is hij een gepassioneerd kamermusicus, onder andere in het Van Baerle Trio, dat hij in 2004 met violist Maria Milstein en cellist Gideon den Herder oprichtte. De musici brachten de complete werken van Beethoven voor pianotrio uit, inclusief het *Tripelconcert* met het Residentie Orkest. Tot Minnaars recente hoogtepunten behoren een recital met Sjostakovitsj' 24 *Preludes en fuga's*, op. 87 en de Nederlandse première van Jörg Widmanns *Trauermarsch* met het Radio Filharmonisch Orkest in de NTR ZaterdagMatinee. Kortgeleden werd hij genomineerd voor de Classicl Edison Klassiek Publieksprijs. Voor komend seizoen staan wereldpremières op het programma van Jan-Peter de Graaff en, met het Van Baerle Trio, van Rob Zuidam.

SUMMARY

The story goes that not even Franz Schubert could perform his demanding *Fantasy in C major*, D 760. After one unsuccessful attempt, a frustrated Schubert quipped: 'The devil may play it, because I certainly can't!' The piece was, however, within the scope of the acknowledged piano demon of the day, Franz Liszt, who was entranced by the composition. Schubert quotes his art song *Der Wanderer* in the Adagio, which gave the work its nickname, the *Wanderer Fantasy*. Towards the end of March 1839, Robert Schumann was plagued by visions of funeral processions and tormented beings. And, in the middle of the night, he suddenly heard trombones playing a chorale. It later turned out that his brother Eduard had died at precisely that moment. These events inspired a piece that Schumann initially called his *Leichenfantasie*, or *Corpse Fantasia*. However, his future wife, the pianist Clara Wieck, suggested a less lugubrious title, *Nachtstücke*, or *Night Pieces*. For his 24 *Préludes*, op. 28, Frédéric Chopin was inspired by Johann Sebastian Bach's *Preludes and Fugues*. Chopin, however, left out the fugues, although he did use all 24 major and minor keys. As the tempo indications reveal, each of these concise, pithy preludes contains a very different style and mood, making them genuine character sketches. Franz Liszt hailed the preludes as 'works of genius.' The publisher Camille Pleyel paid Chopin 2,000 francs for the pieces – equal to nearly € 28,000 today.

Translation: Eileen Stevens

EN VERDER...

ONTDEK MEER

Op concertgebouw.nl/ontdek gaat een wereld voor u open. U vindt er video's, interviews, verhalen, podcasts, concertregistraties en nog veel meer.

STEUN ONS

Draag bij aan de toekomst van Het Concertgebouw, nu of later. concertgebouw.nl/steun-ons

CONCERTTIP

di 25/07

20.00 uur
Grote Zaal

Prokofjevs *Romeo en Julia* en Boris Giltburg in Tsjaikovski

Meesterpianist Boris Giltburg speelt Tsjaikovski's imposante *Eerste pianoconcert*, waarvan de overrompelende openingsmaten wereldberoemd zijn. Nog meer meeslepende muziek hoort u na de pauze, met Prokofjevs orkestsuite *Romeo en Julia*.

